

L'Estatut i l'Escola

II

Hom ha pogut constatar, amb certa joia, com el canvi de règim, ha mogut a molts catalans a estudiar nostra llengua que "motu proprio", tanmateix, mai l'haurien estudiat. Abans, en temps de la monarquia, a molta gent els semblava que el català per a l'ús i el cultiu del pairalisme, ja el coneixíem prou, pel sol fet de parlar-lo.

En temps de la dictadura, quan tot el de Catalunya es perseguia bàrbament, va ésser l'únic signe que va fallar: l'estudi i el conreu de la llengua. Féiem, si voleu, moltes manifestacions catalanitzadores, i compràvem molts llibres catalans, però malgrat tot, la gent no l'estudiava.

Jo, avui, m'atreviria a assegurar que cap català conscient, no pensa pas així, ans al contrari, puix suara, hom constata, qualsevol que sigui el lloc on vagi, la fretura que hi ha a la nostra terra, per tal d'emprar aquesta bella parla, en totes les nostres activitats.

No hi ha lloc a dubtes que com més coneguem el català i més l'estudiem, més s'arrelarà en nosaltres el sentiment pairal, sentint més intens l'amor per les coses nostrades.

Que ningú no entengui aquest pairalisme, com un nacionalisme tancat, no; tot el contrari. Universalisme, si voleu, però sabem que ens és indispensable, el cultiu de la llengua per tal de refer la nostra personalitat espiritual i conquerir una realitat ètnica ben acusada. Sols així lograrem, el que s'esvaeixi del nostre poble, el signe d'esclavatge que portem com herència d'aquest segle de submissió.

Un poble que tingui esperit propi, revelarà sempre la seva personalitat, i jamai per adverses que li siguin les circumstàncies es deixarà absorbir per un altre poble.

Es per això, dèiem l'altre dia, que tal com ha sortit redactat l'article referent a l'ús de l'idioma, de dintre la Comissió d'Estatuts, no ens satisfà, ni una gota. Aquest article, pot interpretar-se de diverses maneres, puix diu que "el castellano se usará también, como instrumento de enseñanza, y su uso obligatorio".

De manera que l'Estat Central no es limita a que els infants de

Catalunya se'ls ensenyi el castellà, sinó que podria obligar als mestres a que usessin aquesta llengua per a totes les disciplines escolars.

Això és coaccionar l'ànima de l'infant. Es pertorbar la iniciativa del nen, puix que jamai podrà coordinar idees, si li han estat explicades en llengua que no és la seva, i que no entén. Això és colpidor, així es martiritza criminalment l'esperit i la intel·ligència, quedant desfet el procés de l'educació.

L'altre dia explicàvem, que això no ho diem nosaltres, no; sinó els pedagogs més eminents del món enter.

Voler implantar el cultiu d'una llengua estrangera al noi, és un intent que no dona mai cap resultat positiu a favor d'aquesta llengua, i sí un de molt negatiu que és el destorbar el desenrotllament del llenguatge propi.

Primerament deu començarse per -estudiar bé l'idioma nacional: el català, i llavors serà més fàcil estudiar no tant sols el castellà sinó totes les llengües que ens vingui de gust.

Aquest és el camí racional, i el que deu seguir-se, a despit del que pugui dir algun filòsof de l'Espanya d'abans; perquè molta gent, per il·lustres que semblin, tenen encara dintre l'ànima vells prejudicis d'un imperialisme que no saben veure ha mort per a sempre més.

No deixa de fer certa gràcia, si voleu, el que es creguin que, si no ens obliguessin a aprendre el castellà, no ho fariem, i no saben veure els il·lusos, que és Catalunya precisament la part de la Península, on les llengües estrangeres són més estudiades, puix àdhuc l'Esperanto ha tingut entre nosaltres els més ardits defensors.

Sabem, sense que ningú ens ho digui, la necessitat que tots els catalans sàpiguen el castellà, abans que el francès o l'anglès—puix és la parla d'un poble veí—. No podem, però, considerar redimida la llengua catalana, sinó és reconeguda com senyora i sobirana dintre casa nostra.

El subjectar-la al control d'una altra, significa una vexació per la voluntat de Catalunya.

JOAN DE BLANCAFORT

Suggerències

El descobriment d'aquesta multitud de bombes trobades en diversos indrets de la Península, amb les consegüents detencions, que han donat per resultat establir la relació d'aquests vulgars saltejadors a mà armada amb determinades organitzacions que s'anomenen obreristes, ens ha fet pensar una vegada més en la necessitat de què les autoritats fixin la seva atenció en un punt que al nostre entendre és de cabdal importància.

Ja és sabut quina classe d'individus són els que detenten la direcció d'aquests moviments extremistes, tots ells fracassats, sortosament, abans de realitzar-los. Ara, però, no volem entretenir-nos en celebrar aquests fracassos, sinó a senyalar l'obra que els que estan al cap d'aquests escamots d'obriers, realitzen en les conciències d'homes senzills, tots ells pasta de bonat, però convertits en éssers perillosos per haver-los fanatitzat i per haver-los fet creure coses que els seus cervells, poc preparats per a comprendre el valor real dels fets i de les coses, estan fàcils a assimilar-se.

Es incomprendible que homes de negativa història social i àdhuc de grisos antecedents en les seves actuacions, caiguin un dia, sobtadament, a un poble, i aconseguixin crear, volem acceptar en una minoria, un estat d'opinió favorable als seus fins inconfessables; i és més incomprendible, encara, que aquests inconscients que els segueixen no sàpiguen veure, tard o d'hora, el mòbil principal dels suposats moviments als quals cooperen sense com va ni com costa.

El dany que aquests individus, mancats de responsabilitat i de dignitat humana, fan a la collectivitat i singularment al règim, és incalculable. Està clar que el vel que entela la clara visió dels pobres d'esperit que els segueixen, sigui per coaccions o encarant-los la pistola, causarà, indefectiblement, un dia no molt llunyà, com sembla que ja va succeint. No s'ha d'esperar, però, que el temps faci la seva obra, si eficaçment es pot adelantar el seu comès i evitar, de passada, l'embrutiment de consciències que en el fons són models d'integritat, però que amb el constant fregar amb aquests intrusos ajuden a portar a

terme una obra que tots els homes dignes refusem enèrgicament.

Caldria, doncs, després de la lliçó d'aquests darrers fets, que els homes que guien o pretenen guiar les masses obreres fossin gent digna, procurant que els seus actes passats no siguin un escarni o una negació del què amb tant de calor volen predicar.

I per a que això fos un fet, les autoritats de la República haurien d'investigar si realment els que formen els Consells directius de totes les organitzacions obreres, són dignes d'ostentar tan honrosos càrrecs, que no poden ésser mai compatibles amb la manca d'honorabilitat.

La mesura, al nostre entendre, fóra senzillíssima. Unicament caldria preguntar als que s'entretenen en bramular pels carrers i trencar l'ordre, amparant-se en la seva representació d'un determinat sector de la classe obrera, quins mèrits han contret i, principalment, d'on han vingut i per què marxaren dels seus pobles respectius. Potser aquests obrers que els segueixen tindrien més d'una sorpresa. I, finalment, comprovada la seva història anterior i les seves veritables intencions a la localitat on hagin intentat i aconseguit, en part, imposar-se no volem saber els mitjans de què s'hagin valgut, retornar-los senzillament als seus pobles d'origen on, a ben segur, que els seus conciutadans els coneixen bastant millor que els habitants dels pobles o ciutats on han anat a *conquistar*.

Heu's ací una mesura fàcil, i una profilàxia fructífera.

M. BADIA COLOMER

Política alemanya

LA NOVA MESA DE LA DIETA PRUSSIANA

Berlin.—A conseqüència de l'acord a què s'ha arribat pels diferents partits en la reunió celebrada pels degans de la Dieta de Prússia, la Mesa de la dita Dieta quedarà constituïda en la forma següent:

President, senyor Kerrl, nacional socialista (hitlerià); vicepresident, senyor Wittmaack, socialista; altre vicepresident, senyor Baumhoff, centrista i von Kries, nacional alemany.